

Gaja Kos: **Grdavši**. Ilustr. Zvonko Čoh. Založba Miš.

<p>Gaja Kos: Grdavši in dež. (Miš, 2016), 12 str.</p> 	<p>Gaja Kos: Grdavši in presenečenje. (Miš, 2018), 24 str.</p> 	<p>Gaja Kos: Grdavši. (Miš, 2010, 2011). 35 str.</p>
--	---	---

Kremljata, repata, kosmata in nagajiva bitja nastopajo v treh različnih oblikah knjig, namenjenih otrokom v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju. Zdaj jih lahko torej srečamo v osmih zgodbah (v ilustrirani knjigi *Grdavši* je šest zgodbic).

Zgodbice so humorne, v besedilu je veliko besednih iger, pregovorov in rekov, tudi nonsensa. Grdavši so simpatično grdi, ilustrator Zvonko Čoh jih upodablja res imenitno! Spoznavamo različne dogodivščine družine grdavšev in njihovih sorodnikov, ki so precej podobne človeškim. Bralci, tako otroci kot odrasli, se zlahka prepoznavamo v njih: otrokom so najbrž samo v zabavo, medtem ko se odrasli lahko tudi malo zamislimo nad svojim obnašanjem) Torej: v iskrivem in blagodejnem humorju v besedilu in ilustraciji o medsebojnih odnosih, nedoslednostih, radoživostih ... in še o marsičem.

Te zgodbice so zelo primerne za družinsko branje in opravljanje »obveznosti« pri predšolski bralni znački in bralni znački v prvem triletju OŠ.

Za več informacij in malo pokušine obiščite domačo stran založbe Miš:

<https://www.miszalozba.com/iskanje/?search=Grdav%C5%A1i>

Spodbude za branje:

Najmlajšim otrokom ponudimo kartonko tudi v samostojno roko vanje. Besedilo jim beremo oz. pripovedujemo, skupaj opazujemo ilustracije ... odrasli se prilagajamo odzivu otrok.

Predšolskim in otrokom v predbralnem obdobju beremo zgodbe iz vseh treh knjig, se pogovarjamo o dogodivščinah, jih morda primerjamo s tistimi iz svoje družine in rodbine; pozorni smo na besedne igre, reke in pregovore ... sledimo odzivom otrok. Kakšne se jim zdijo ilustracije in grdavši na njih (so res grdi)? Prvi samostojni bralci zgodbe berejo tudi sami (grdavši jih pri tem najbrž spodbujajo), lahko jih glasno berejo svojim vrstnikom.

Otroci 3. razreda:

- predlagamo jim matinejo z grdavši; dvojica vnaprej izbere zgodbo in jo predstavi kot skeč, pantomimo, reklamno sporočilo, zgodbo obnavljajo različni junaki (različni vidiki in razumevanja iste dogodivščine!), učenec/ka obnavlja zgodbo, kot da je eden od grdavšev idr. Otroci glasujejo za »naj« zgodbo oz. najbolj posrečeno predstavitev. (Zanima me, kaj vse otroci spontano zaznajo, na kaj opozorijo. Nič jih ne vodim, samo pozorna sem, marsikaj namreč lahko izvem in se naučim.)
- Iz zgodb izpišemo besedne igre, reke in pregovore in se pogovorimo, kaj pomenijo. Uporabimo jih v besednih zvezah, spomnimo se drugih, izmišljamo si nove.
- Pozorno pregledamo ilustracije. Kaj vse sporočajo v številnih podrobnostih?
- Otroci napišejo in narišejo nove dogodivščine grdavšev. Tudi te predstavijo vsak na svoj način. (Bolj veselo in sploh grdavševsko je, če to počnejo v dvojicah ali celo v manjših skupinah).
- Morda osnutke pošljemo pisateljici Gaji Kos. ☺

Nadaljnje spodbude za branje:

- Avtorica Gaja Kos je napisala še dve zgodbi, ki ju prav tako odlikuje humor, pošasti v njih pa je upodobil Izar Lunaček:

Kos, Gaja: **Rizibizi in laž**. Ilustr. Izar T. Lunaček. Murska Sobota: Ajda, IBO Gomboc, 2012. (Žvirce), 25 str.
Kos, Gaja: **Skokica in smeh**. Ilustr. Izar T. Lunaček. Murska Sobota: Ajda, IBO Gomboc, 2016. (Žvirce), 25 str.
- V tej zgodbi pa je posegla v zgodovinska dogajanja na našem ozemlju. Slikanica je lahko prispevek k letošnjemu evropskemu letu kulturne dediščine:

Kos, Gaja: **Junaki z ladje Argo**. Ilustr. Damijan Stepančič. Dob pri Domžalah: Miš, 2013, 39 str.
- Gaja Kos je vsestranska ustvarjalka na področju mladinske književnosti: tudi prevaja, piše spremne besede, je urednica, kritičarka, literarna teoretičarka ... na tem področju je opravila tudi doktorat. Morda bi jo povabili, da nas obišče? <http://www.bralnazaacka.si/sl/nastopi-ustvarjalcev/avtorji/kos-gaja>